

Autoriteit Consument & Markt-onderzoek naar de postmarkt

Autoriteit Consument & Markt-onderzoek naar de postmarkt

Aan de orde is het **tweeminutendebat Autoriteit Consument & Markt-onderzoek naar de postmarkt (29502, nr. 199)**.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het tweeminutendebat Autoriteit Consument & Markt-onderzoek naar de postmarkt. Ik heet de leden van de Kamer van harte welkom. Ik heet de minister in vak K van harte welkom.

Voor de mensen die hier vanavond voor het eerst zijn: ik hanteer het zogenaamde herfstregime. Dit betekent dat ik één interruptie toesta en enkel en alleen bij de appreciatie door de minister gegeven op ingediende moties en ook alleen maar door de eerste indiener van de motie waar de appreciatie over gaat. Ik zie de heer Thijssen al zuchten, maar ik ga hem vooral uitnodigen om zijn bijdrage te leveren. We hoeven in dit huis gelukkig niet over alles te debatteren. Gaat uw gang.

De heer Thijssen (GroenLinks-PvdA):
Helaas, voorzitter.

Voorzitter. Op de postmarkt is een monopolist actief nadat de minister tegen het advies van zijn eigen toezichthouder Sandd liet overnemen door PostNL. En nu zitten we met de gebakken peren. Doelen van punctualiteit van de post worden niet gehaald. Postzegels worden steeds duurder. En zakelijke klanten hebben enorme prijsstijgingen te verwerken gekregen. Ze kunnen immers nergens heen, want PostNL is de monopolist. Volgens de minister is de oplossing om de markt voor de monopolist nog groter te maken en een rendementseis te vragen, waarvan de toezichthouder niet kan uitleggen hoe die gaat werken bij een monopolist. Mijn vraag aan de minister: hoe denkt hij dat die rendementseis gaat werken?

Postbezorgers mogen niet het slachtoffer worden van deze monopolist en van de krimpende markt, want dat is de postmarkt, waar zij immers niks aan kunnen doen. Er moet met hen gepraat worden en niet over hen. Dus heb ik de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat sinds de privatisering van de postmarkt er een nieuwe cao is opgetuigd met fors mindere arbeidsvoorwaarden dan de originele, pre-privatiserings-cao;

constaterende dat PostNL een monopolist op de postmarkt is;

overwegende dat het aantal poststukken jaarlijks afneemt waardoor er een grote druk is om arbeidskosten te verlagen;

overwegende dat er grote veranderingen zullen zijn de komende jaren in de post-, pakket- en foldermarkt;

verzoekt de regering om te garanderen dat de krimp van de postmarkt niet ten koste gaat van de werknemers door in het verdere wetgevingsproces vast te leggen dat aan elke wijziging van de dienstverlening of financiering een bindend met in elk geval de twee grootste vakbonden afgesloten sociaaltoekomstpact als onlosmakelijke voorwaarde is verbonden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Thijssen.

Zij krijgt nr. 200 (29502).

De heer Thijssen (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter. De regionale postbedrijven moeten toegang houden zodat er nog een beetje concurrentie is met PostNL en zodat 5.000 mensen tot wie de arbeidsmarkt een afstand heeft, hun baan behouden. Daarom mijn laatste motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet de voorwaarden waaronder PostNL toegang verleent tot zijn netwerk aan regionale postbedrijven wil afbouwen in een periode van vijf jaar;

constaterende dat de ACM juist pleit voor behoud van die toegang onder zulke condities dat concurrentie in de markt kan blijven bestaan en wordt versterkt;

constaterende dat behoud van toegang essentieel is voor het behoud van concurrentie in de markt, voor werkgelegenheid van duizenden postbezorgers tot wie de arbeidsmarkt een afstand heeft en tevens randvoorwaardelijk is voor de transitie naar de brede bezorgmarkt van de toekomst;

verzoekt de regering om het voorstel voor wijziging van de Postwet zo aan te passen dat de exploitant van de Universale Postdienst per definitie verplicht is om toegang te verlenen tot het netwerk op basis van voorwaarden die effectieve concurrentie bevorderen, inclusief groothandelsprijzen en eisen van non-discriminatie, efficiëntie en transparantie van de tarieven en afgenomen diensten;

verzoekt de regering om daaraan een regeling toe te voegen die ACM bevoegd maakt om over geschillen over die toegang te besluiten;

verzoekt de regering om de ACM en de andere aanbieders in de markt tijdig te consulteren bij de totstandkoming van dit wetsartikel,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Thijssen.

Zij krijgt nr. 201 (29502).

De heer **Thijssen** (GroenLinks-PvdA):

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Ik nodig de heer Kisteman van de fractie van de VVD uit voor zijn bijdrage. Gaat uw gang.

De heer **Kisteman** (VVD):

Voorzitter. Het komt niet vaak voor dat we het als commissie zo veel eens waren als toen het over dit postdossier ging. De VVD vindt het belangrijk dat potentiële toetreders ruimte houden om toe te treden tot het netwerk en dat ACM toeziet op regulering, bijvoorbeeld in de vorm van een retail-minus of een kostenoriëntatie. Mijn collega Henk Vermeer zal daarover zo meteen een gezamenlijke motie indienen.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. De heer Idsinga van de fractie van NSC komt uit een heel onverwachte hoek voor mij. Maar ik geef u heel graag het woord. Gaat uw gang.

De heer **Idsinga** (NSC):

Voorzitter. Je hoeft de krant maar open te slaan of je ziet PostNL rollebollend met de regering over straat gaan. Ik hoop dat de minister snel de regie pakt in die discussie. Het is een dossier dat er al een tijd ligt. Graag dus een antwoord op die vraag.

Ten tweede had ik nog een andere vraag. Is hij ook van mening dat de Postwet zoals die nu in concept voorligt, misschien even terug moet naar de tekentafel? We hebben verschillende geluiden gehoord, ook vanuit de rondetafel-gesprekken die we hier in de Kamer hebben gehad. Ik zou daar graag een reactie op willen van de minister.

Dan for the time being.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat PostNL publiekelijk heeft aangekondigd de postvoorziening te zullen versoberen en zelfs heeft

gemeld te willen worden ontslagen van de wettelijke verplichting om de Universele Postdienst (UPD) uit te voeren;

overwegende dat de UPD een publieke taak is die door wet aan PostNL is opgedragen en waarvan de continuïteit van groot maatschappelijk belang is;

overwegende dat burgers, bedrijven en kwetsbare groepen, waaronder werknemers van postbedrijven, waaronder regionale, daarvan de dupe dreigen te worden;

verzoekt de regering om er met alle beschikbare juridische en bestuurlijke middelen voor te zorgen dat PostNL zijn wettelijke taak blijft uitvoeren totdat de Postwet is gewijzigd en daarbij de continuïteit, betrouwbaarheid en toegankelijkheid van de postvoorziening onder alle omstandigheden te waarborgen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Idsinga.

Zij krijgt nr. 202 (29502).

Dank u wel. Dan nodig ik graag mevrouw Van Meetelen van de fractie van de PVV uit voor haar bijdrage.

Mevrouw **Van Meetelen** (PVV):

Dank u, voorzitter. Ik ga nu niet een heel betoog houden over alles, want ik denk dat we dat moeten bewaren voor alle andere debatten die hier nog plenair over komen. Ik heb twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de ACM onvoldoende inzicht heeft in de kostentoerekening van PostNL;

overwegende dat de geldstromen tussen de post- en pakketdivisies eenvoudig verschoven kunnen worden;

verzoekt de regering om bij wijziging van de wet te regelen dat de ACM alle benodigde instrumenten krijgt die nodig zijn om financieel toezicht te houden zodat de ACM effectief kan handhaven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Meetelen.

Zij krijgt nr. 203 (29502).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat veranderingen in regelgeving die betrekking hebben op de postmarkt gevolgen kunnen hebben voor de werkgelegenheid, met name voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;

verzoekt de regering bij wijzigingen in de Postwet of andere regelgeving die de postmarkt beïnvloedt, expliciet de effecten op de werkgelegenheid mee te laten wegen, en deze vooraf te delen met de Kamer,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Meetelen.

Zij krijgt nr. 204 (29502).

Dank u wel. De heer Vermeer stond al in de startblokken. Dat waardeer ik als voorzitter natuurlijk uitermate. Ik geef u graag het woord namens de fractie van BBB.

De heer **Vermeer** (BBB):
Voorzitter. Eén motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de huidige nota van wijziging in de Postwet 2009 voorziet in een stapsgewijze afbouw van de toegangstarieven tot het landelijk dekkende postnetwerk binnen vijf jaar;

overwegende dat deze afbouw ertoe leidt dat regionale postbedrijven en sociale werkbedrijven na verloop van tijd geen wettelijk voorgeschreven korting meer hebben tot het netwerk van PostNL, terwijl hun continuïteit juist afhankelijk is van die toegang;

overwegende dat effectieve en langdurige toegangsregulering nodig is om concurrentie, werkgelegenheid, waaronder circa 4.500 werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt, en een gezond postlandschap te waarborgen;

van mening dat de Autoriteit Consument & Markt periodiek moet kunnen toetsen of de toegangsvoorwaarden nog passend zijn, en zo nodig aanwijzingen kan aanpassen of verlengen;

verzoekt de regering het in de nota van wijziging opgenomen artikel dat voorziet in de vijfjarige afbouw van de toegangstarieven te schrappen, en te borgen dat structureel, voor de lange termijn, toegang tot het netwerk wettelijk gewaarborgd blijft onder toezicht van de ACM,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Vermeer en Kisteman.

Zij krijgt nr. 205 (29502).

Dank u wel. De minister heeft aangegeven vijf minuten nodig te hebben voor de appreciaties. Ik schors voor vijf minuten. Blijft u vooral in de buurt.

De vergadering wordt van 20.26 uur tot 20.31 uur geschorst.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het tweeminutendebat Autoriteit Consument & Markt-onderzoek naar de postmarkt. Wij zijn toegekomen aan de appreciatie van de moties. Ik geef graag de minister het woord. Gaat uw gang.

Minister Karremans:

Dank u wel, voorzitter. Ik had een inleiding, maar ik begrijp dat we die gaan skippen.

De voorzitter:

Dat wordt gewaardeerd.

Minister Karremans:

Dat is het herfstregime. We gaan dus gewoon door met de moties. Sorry, ik zeg het verkeerd: allereerst gaan we door met de vragen.

Eerst de vraag over hoe het rendementsplafond werkt. Op dit moment is er al een rendementsplafond, maar dat werkt alleen voor de UPD. Die breiden we dan uit naar de zakelijke postmarkt. Dat maakt het gewoon ontzettend veel makkelijker, omdat je dan niet meer met die toerekeningssystematiek zit. Het is dan veel makkelijker te doen, zowel voor PostNL als voor de ACM. Er moet nog wel onderzoek plaatsvinden wat betreft de hoogte van het plafond dat de juiste prikkels geeft. Dat was vraag één.

Dan vraag twee. Wil de minister regie ...

De voorzitter:

Ik zie dat de heer Thijssen een enorm urgente vraag heeft over de beantwoording van de minister. Of zullen we de beantwoording nog even afwachten en dan kijken of de vraag nog steeds heel relevant is? Oké, gaat uw gang.

De heer **Thijssen** (GroenLinks-PvdA):

Ik hoor: die rendementsheffing. Maar wij vroegen aan de toezichthouder: hoe voorkomen we dat PostNL gaat schuiven binnen de divisies van het eigen bedrijf? Op een omzet van 3 miljard zijn er honderden miljoenen aan intercompany costs. Daardoor hebben we geen inzicht in waaraan precies welke kosten worden toegerekend. Daarom is het een slecht instrument om de monopolist in de gaten te houden.

Daarom zei de toezichthouder: wij weten ook niet hoe dit moet werken. Kunt u dat heroverwegen?

Minister Karremans:

Ja, dat gebeurt juist door het breder te trekken.

De voorzitter:

Ik ga u het woord geven.

Minister Karremans:

Ja. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

De minister.

Minister Karremans:

Het breder trekken is precies wat we doen. Dan heb je dus geen problemen meer met die toerekening. Dat is juist precies wat er gebeurt. We delen dus de zorg zoals de toezichthouder die heeft geformuleerd. Daarom doen we het juist op deze manier. Ik maak hier tegen in die zin wel bezwaar. Ik snap de formulering die de heer Thijssen kiest met het woord "monopolist". Ik denk dat mensen het ook op die manier ervaren. PostNL is inderdaad de enige partij die de UPD uitvoert, maar iedereen in Nederland mag de UPD uitvoeren. Er wordt alleen één partij aangewezen. Het is niet alsof we hun daarmee een enorm cadeau in handen geven. Sterker nog, ze maken er nu zwaar verlies op. Dat wil ik nog wel heel even gezegd hebben. Dat is ook waarom we de Postwet bij de tijd moeten brengen. Maar goed, daar werken we aan.

Daarover gesproken: de heer Idsinga vraagt of ik de regie wil pakken en terug wil naar de tekentafel. Nou, de regie pakken wil ik uiteraard. Ik heb vorige week ook een gesprek gehad met de CEO van PostNL. Er vinden dus constructieve gesprekken plaats. Daarnaast willen we de wet natuurlijk zo snel mogelijk behandelen in de Kamer; vandaar ook het verzoek aan de Kamer om dat op te pakken. Op die manier kunnen we alle belangen meewegen en zo snel mogelijk tot een besluit komen. Dat is namelijk wel nodig. De heer Idsinga zei ook dat we het er al een hele tijd over hebben. Het is nu echt zaak om er een klap op te geven en om door te gaan tot er zekerheid is voor PostNL en voor alle mensen die daar werken. Dat is de oproep die ik hierbij wil doen.

Dan kom ik bij de moties. Allereerst de motie op stuk nr. 200, over de borging van de rechten van de postbezorgers. Die motie vraagt eigenlijk aan ons allemaal om te garanderen dat de krimp van de postmarkt niet ten koste gaat van de werknemers door in het verdere wetgevingsproces vast te leggen dat aan elke wijziging van de dienstverlening of financiering een bindend sociaal toekomstpact, in elk geval afgesloten met de twee grootste vakbonden, als onlosmakelijke voorwaarde is verbonden. Dat kan ik nou eenmaal niet garanderen en toezeggen. Dat is echt aan PostNL en de vakbonden. Natuurlijk vinden wij goede arbeidsvoorwaarden en werkomstandigheden belangrijk. Daarover zijn ook allerlei afspraken gemaakt met PostNL, dat ontzettend goede voorwaarden heeft voor zijn mensen. Maar afspraken over loon en andere voorwaarden worden gemaakt tussen werkgevers en werknemers zelf, zoals in de cao, en daar

gaat het kabinet niet over. Dat is standaard onze reactie op dit soort verzoeken vanuit de Kamer.

De voorzitter:

Een korte interruptie en een korte reactie van de minister. Gaat uw gang.

De heer Thijssen (GroenLinks-PvdA):

U kunt het nu niet, maar u verandert de wet. De minister zou nu dus wel iets kunnen doen. Ik vraag niet naar lonen en ik vraag niet dat er nooit iemand ontslagen mag worden. Ik vraag dat de bonden meepraten over wat er gebeurt en dan zeggen: op deze manier gaan wij om met de krimpende postmarkt, zodat er op een nette manier met de werknemers wordt omgegaan. Dat kunt u prima regelen met de Postwet.

Minister Karremans:

Ja, maar dat is iets anders dan wat er in de motie stond. De motie vraagt mij een garantie te geven dat er geen mensen weggaan en dat dat als hele harde voorwaarde wordt gesteld. Mijn antwoord blijft dus hetzelfde.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 200 wordt ontraden. Heel kort, meneer Thijssen.

De heer Thijssen (GroenLinks-PvdA):

Er staat niet dat er een garantie is dat er geen banenverlies kan zijn. Er staat: een garantie dat de twee grootste onafhankelijke vakbonden betrokken worden bij de krimpende markt en bij de vraag hoe er moet worden omgegaan met de postbezorgers. Dat is toch heel redelijk?

Minister Karremans:

Er staat: "verzoekt de regering om te garanderen dat de krimp van de postmarkt niet ten koste gaat van werknemers". Tja. Het antwoord blijft hetzelfde.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 200 blijft ontraden. Dan de motie op stuk nr. 201.

Minister Karremans:

Wat betreft de motie op stuk nr. 201 kan ik de heer Thijssen misschien wat blijer stemmen. Die kan ik oordeel Kamer geven. Ik wil daar graag een opmerking bij maken. Ik kan de motie oordeel Kamer geven als ik 'm zo mag lezen dat andere postbedrijven onder redelijke voorwaarden toegang moeten hebben en dat de ACM hier toezicht op mag en moet houden. Met die uitleg wil ik de motie oordeel Kamer geven.

De voorzitter:

De heer Thijssen knikt.

Minister Karremans:

Veel dank. Dan kom ik bij de motie op stuk nr. 202 van de heer Idsinga. Die motie verzoekt de regering om er met alle beschikbare juridische en bestuurlijke middelen voor te zorgen dat PostNL zijn wettelijke taak blijft uitvoeren totdat de Postwet is gewijzigd en daarbij de continuïteit, betrouwbaarheid en toegankelijkheid van de postvoorziening onder alle omstandigheden te waarborgen. Ik geef die motie oordeel Kamer. Toezicht op de naleving van de wet door PostNL ligt bij de ACM. Daarnaast zal ik, zoals ik al aangaf, in gesprek blijven met PostNL. Binnenkort zetten we met de verlenging van de bezorgduur al de eerste stappen richting een realistisch regime dat bij de tijd wordt gebracht. Het is daarbij behulpzaam dat de Kamer het wetsvoorstel spoedig in behandeling zal nemen, zoals ik net al heb gezegd.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 202 krijgt oordeel Kamer. Dan de motie op stuk nr. 203.

Minister Karremans:

De motie van mevrouw Van Meetelen om bij wet te regelen dat de ACM alle benodigde instrumenten krijgt, krijgt ook oordeel Kamer.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 203 krijgt oordeel Kamer.

Minister Karremans:

Vanzelfsprekend.

De motie op stuk nr. 204 verzoekt de regering bij wijzigingen in de Postwet of andere regelgeving die de postmarkt beïnvloedt, expliciet de effecten op de werkgelegenheid mee te laten wegen en deze vooraf te delen met de Kamer. Deze motie is in feite overbodig. Dit gaat in voorhang en daarbij neem ik de Kamer per definitie mee. Mijn appreciatie is dus "overbodig".

De voorzitter:

Ik kijk even naar de indiener. Het zou de zaal helpen als u heel even naar de microfoon loopt.

Mevrouw Van Meetelen (PVV):

Ik ben eigenlijk te schor. Ik laat de motie zo staan.

De voorzitter:

Dan hoor ik graag de appreciatie van de minister, want de motie wordt in stemming gebracht.

Minister Karremans:

Overbodig, dus ontraden.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 204 wordt ontraden. Dan de motie op stuk nr. 205.

Minister Karremans:

Dat is de motie van de heer Vermeer. Die verzoekt de regering het in de nota van wijziging opgenomen artikel dat voorziet in de vijfjarige afbouw van de toegangstarieven te schrappen. Die motie krijgt oordeel Kamer.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 205 krijgt oordeel Kamer.

Dan zijn we aan het einde gekomen van dit tweeminuten-debat. Ik dank de minister en de aanwezige leden voor hun bijdrage. Ik schors de vergadering enkele seconden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.